

Frihandel i en geopolitisk era

Handel mellan länder är en förutsättning för en växande ekonomi och för att fler ska kunna få den typ av välbefinnande som Sverige tack vare frihandel lyckats uppnå. Genom EU-medlemskapet får svenska företag och konsumenter tillgång till EU:s inre marknad, som idag utgör den största integrerade marknaden i världen. Tack vare vårt EU-medlemskap får vi också tillgång till EU:s alla handelsavtal med länder utanför unionen, över 60 stycken. EU-kommissionens chefsekonom beräknade nyligen att europeiska hushåll och konsumenter sparar 60 miljarder euro årligen tack vare EU:s handel med övriga världen och de liberaliseringar som gjorts de senaste tjugo åren.

Handelspolitiken är ett av få områden där EU har exklusiv kompetens, dvs Sverige och övriga EU-länder har helt lämnat över ansvaret för den till EU:s institutioner. EU:s handelspolitik är vår, och det finns all anledning till att föra en tydligare och mer nyanserad diskussion om EU:s roll som frihandels försvarare i en tid då handel både ifrågasätts och exploateras som politiskt instrument. I en tid när fler vänder sig inåt och använder sig av allt mer protektionistiska idéer.

Det globala handelsregelverket är under svår press och WTO legitimitet ifrågasätts och urholkas. Handelskrig, lämnande frihandelsförhandlingar och frihandelsavtal är tyvärr en ny vardag och verklighet vi behöver förhålla oss till, och kunna manövrera runt. Snart står EU ensam kvar i sitt försvar för Världshandelsorganisationen och dess multilaterala regler. Frågan ställs dessutom på sin spets när flera länder och aktörer vill att EU självt ska kringgå sina egna konkurrensregler för att möjliggöra europeiska jättebolag som kan konkurrera med kinesiska storbolag. Samma aktörer vill ofta stänga den europeiska marknaden gentemot omvärlden eftersom att exempelvis Kinas marknad är restriktiv mot våra företag. Det vore helt fel väl att gå, då EU byggt sitt välbefinnande på en öppen ekonomi och en fri marknad som både är öppen för utländska investeringar men som också ser till att våra egna företag är konkurrenskraftiga.

Den här rapporten syftar till att problematisera och lägga förslag för den geopolitiska tid vi lever i, som också får konsekvenser för synen på handel. Vi behöver kunna presentera egna förslag för fortsatt frihandel, när vi tycker att andras förslag är för protektionistiska. För att bli lyssnad på och nå genomslag måste förslagen upplevas av flera som realistiska och genomförbara. Det är en balansgång i en tid som blir allt mer geopolitisk.

Hot mot det multilaterala handelssystemet och WTO

Under de senaste årtiondena har Världshandelsorganisationen, WTO, varit kärnan i den multilaterala världsordning som successivt monterat ner handelshinder, begränsat förekomsten av handelskrig och skapat en ordning som har gjort världen rikare och friare. Denna multilaterala regelbaserade världsordning är ännu viktigare för mindre och exportberoende länder som Sverige, vars ekonomi och välbefinnande förlitar sig på stabila och förutsägbara handelsflöden. EU arbetar hårt med att få till reform av Världshandelsorganisationen, och behöver få med sin såväl Kina som USA på tåget. WTO har länge av en del setts som obsolet sedan misslyckandet att slutföra Doha-rundan, men i slutet av 2019 riskerar organisationen att helt förlora sin viktigaste funktion: överprövningsorganet som löser handelspolitiska tvister mellan länder.

WTO:s regelverk författades på mitten av 90-talet och har på grund av låsningar i organisationen inte utvecklats mycket sedan dess. Detta regelverk skrevs för en världsekonomi som såg väldigt annorlunda ut jämfört med dagens, när digitaliseringen och den växande tjänstesektorn på många sätt har förändrat världsekonomin. Detta har gjort att de definitioner som WTO vilar på inte alltid är applicerbara, och att liberalisering i de snabbast växande sektorerna ligger efter.

Kärnan i WTO handlar om att säkra globala villkor för handel mellan världens länder. Kinas inträde i WTO 2001 sågs av många som en stor framgång, som visade att Kina var på väg in i den övriga världsordningen och skulle reformera sin ekonomi. Men Kina har trots inträdet i WTO valt en annan väg där kinesiska strategiska intressen väger starkare. Kinas statskapitalism har exempelvis varit svårt för WTOs att komma åt. Det finns inget ordentligt WTO-regelverk för statliga bolag och den typ av indirekta subventioner som t.ex Kinas ekonomiska modell bygger på. Det pågår intensivt arbete mellan EU, Japan och USA för att med gemensamma krafter få till stånd ett globalt system att reglera statssubventioner och statliga bolag.

USAs president Trump, å andra sidan, ser WTOs internationella ramverk som en hämsko på ett annars starkt USA, och något som hindrar dem från att göra vad de vill. Kinas aggressiva industri- och handelspolitik under Xi Jinping, och USA:s merkantilistiska utveckling under Trump har orsakat ett infekterat handelskrig mellan världens två största ekonomier, men globala efterverkningar. Detta innefattar

strafffullar och andra handelshinder som inte är förenliga med WTO:s regelverk, och som fortsatt underminerar strukturerna.

Organisatoriska svårigheter

Grundbulten för WTO:s upprätthållande av sitt regelverk är dess tvistlösningsmekanism. USA har, till följd av missnöje med domstolens utlåtanden och agerande, blockerat utnämningen av nya domare till denna mekanism. I skrivande stund återstår tre domare av de normalt sju, och två av dessa domares mandat går ut 11 december 2019. Med färre än tre domare kan domstolen inte verka alls och WTO står utan formell tvistlösningsmekanism. Detta skulle göra att organisationen står utan möjlighet att upprätthålla sitt regelverk, och då blir de facto tandlös.

Ytterligare ett problem i WTO är den totala låsning som uppstått i de multilaterala förhandlingarna sedan Doha-rundan avstannade. En av de största utmaningarna i WTO, där alla 164 länder har en röst, är att användningen av veto förhindrar varje framsteg. EU har här föreslagit ett mer flexibelt system där mindre grupper av lika-sinnade länder kan gå vidare med djupare plurilateral integrering, vilket innebär att de länder som vill starta förhandling kan göra det utan att det krävs konsensus i organisationen som helhet. Dessa förhandlingar ska då vara öppna för ytterligare länder att gå med när de önskar göra så. Då skulle det vara möjligt för de länder som så önskar att fortsätta utveckla världshandeln utan att enstaka aktörer kan blockera organisationen som helhet.

Det finns redan två viktiga plurilaterala förhandlingar som påbörjats men som av olika anledningar gått i stå; Tjänstehandelavtalet (TISA) och Avtalet om miljövänliga produkter (EGA). I båda dessa har EU spelat en viktig och pådrivande roll, och därför bör EU satsa på att båda dessa förhandlingar återupptas i detta nya geopolitiska läge.

Policyförslag

Centerpartiet ska arbeta för att EU fortsätter vara en kraft för frihandel i världen. Vi bör motverka alla tendenser till protektionism inom EU, och bidra aktivt till att

EU står enat och driver på för reform och utveckling av den regelbaserade handelsordningen, inkl. WTO. Ett fungerande WTO är av största vikt för rättvis internationell handel generellt, och särskilt ett litet land som Sverige.

Centerpartiet ska arbeta för att EU, i de fall då multilateralism inte är möjligt, driver på för att upprätta regionala och öppna handelsavtal som fler länder att ansluta sig till efter hand. På detta sätt kan EU fortsätta att vara drivande både för regelbaserad frihandel och använda sin position som världens största handelsblock.

Centerpartiet bör driva på för att förhandlingarna om ett plurilateralt avtal för tjänster (TISA) återupptas.

Geopolitik och säkerhetstänk i handelspolitiken

Flera stora länder använder i allt större utsträckning handelsåtgärder som politiska instrument. Det faktum att EU har en gemensam handelspolitik men ingen verklig gemensam utrikespolitik minskar EUs handlingsutrymme i denna kontext. Det finns all anledning att gå mot en mer gemensam utrikespolitik och i så stor utsträckning som möjligt låta handel- och utrikespolitik komplettera varandra. EUs förordning om att koordinera investeringsgranskning i ett antal länder är ett steg i rätt riktning för att göra just det. I förhandlingarna om denna så fanns det flera aktörer som ville använda förordningen till att strypa utländska investeringar och på så sätt gynna inhemska. Flera länder, nu också USA, har börjat använda sig godtyckligt av *'nationell säkerhet'* som anledning till införandet av en rad handelshinder och strafftullar, både mot EU och andra aktörer. Det är viktigt att denna typ av agerande inte sprider sig, och EU måste motverka varje impuls att blanda ihop kommersiell konkurrens och strategiska hot från omvärlden.

De senaste åren har Kinas globala ambitioner börjat bli allt mer synliga i deras handels-och investeringspolitik. En sådan roll borde också innebära ett större ansvar för att upprätthålla den regelbaserade världsordningen. Men Kinas vilja att ta den typen av ansvar har varit högst begränsat. President Xi Jinping pratar gärna om vikten att värna multilaterala system, men samtidigt innebär Kinas speciella kombination av kommunism och kapitalism att Kina med enorm kraft subventionerar sina mest värdefulla sektorer, som pekats ut i **China 2025**-strategin.

Dessa subventioner under gräver europeiska företags förmåga att konkurrera såväl på Kinas marknad som i 3:e land, men också på EUs egen inre marknad, där europeiska statsstödsregler, med rätta, hindrar EU-länderna att pumpa in massiva stöd i utvalda företag. Kina har också ökat sin närvaro på många håll runt om i världen, särskilt i mindre utvecklade länder, inte minst på den afrikanska kontinenten. Genom billiga lån och stora investeringar i framförallt infrastruktur har Kina blivit många utvecklingsländers viktigaste partner. För Kina ger detta inte bara större politiskt och diplomatiskt inflytande, utan också möjlighet att kontrollera varuflöden och strategisk infrastruktur i stora delar av världen. Detta är en del av Kinas **One Belt, One Road**- världens största infrastrukturprojekt som löper tvärs genom flera länder i Asien hela vägen till Europa. Man finansierar järnvägar och hamnar i en lång rad länder genom bidrag och lån som i högsta grad är direkta politiska beställningar från kinesiska staten.

Kinas investeringsiver syns också tydligt i EU, inklusive i Sverige. En kinesisk miljardär köpte försvarets tidigare hamn i Fårösund- innan Försvarsmakten köpte tillbaka den; ett kinesiskt bolag försökte bygga en djupvattenhamn i Lysekil med tillhörande broar och järnvägar, och i Kiruna varnar FOI för att rymdbasen Esrange skulle kunna nyttjas av Kina i militära syften.

Säpo beskriver att Sverige ligger i Kinas intressesfär och strategiska investeringar och uppköp av svenska och europeiska bolag utgör en stor del av Kinas plan att placera sig högre upp i de globala värdekedjorna. Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI) varnar för Kinas omfattande cyberspionage och cyberintrång mot en rad EU-länder, också Sverige- något som påverkar både arbetstillfällena och EUs konkurrenskraft i stort.

Sverige behöver öka sin medvetenhet kring Kinas strategiska och globala intressen, inklusive vad kinesiska investeringar i exempelvis svensk samhällsviktig infrastruktur och i svensk forskning kan betyda. I stora delar av EU pågår en intensiv debatt kring hur vi kan förbli en öppen ekonomi, samtidigt som vi både klarar skydda samhällskritiska funktioner mot intrång, och ser till att kinesiska bolag och europeiska spelar med samma regler. Sverige och Europa behöver Kina både för export och import. Inom en del teknologier är Kina nu världsledande, och kinesiska - och utländska- investeringar i EU bör inte ses som något som per definition är hotfullt. Varje investering måste prövas utifrån sina egna förutsättningar.

Men ju snabbare vi börjar diskutera hur ett av världens mest frihandelsvänligaste länder ska förhålla sig till ett land som kan sägas ha hackat systemet till sin egen

fördel, desto bättre är det. Medvetenheten om Kinas globala ambitioner och att de använder sig av både illegala, legala sätt och kryphål för att nå dit behöver generellt bli högre.

USA går istället i motsatt riktning, bort från globalt inflytande till en isolationistisk inriktning. Istället för att använda strategiska allianser för sina egna intressen ser USA just nu internationella ramverk som WTO som ett hinder för landets bästa.

Amerika-först-doktrinen bidrar till skiftet i den globala maktbalansen och också USA har de senaste åren lämnat både redan ingångna avtal såväl som förhandlingsbordet för nya frihandelsavtal. Ett handelsavtal mellan EU och USA skulle vara ett effektivt instrument för att gemensamt främja gemensamma standarder som så småningom även Kina skulle behöva acceptera. Men istället har USA försvårat förhandlingarna och dessutom lämnat Parisavtalet, vilket gör det omöjligt i nuläget att få till ett avtal med EU. Men USA har tackat nej till handelsrelationer också med andra allierade, genom att dra sig ur det strategiska och regionala avtal man själv initierat med 11 andra länder kring Indiska Oceanen (CPTPP).

Det pågående handelskriget mellan USA och Kina har redan fått en betydande effekt på världshandeln. Inte nog med att man höjt tullar på varor i flera omgångar, vilket höjt priser, bromsat handeln, tvingat företag att strukturera sina värdekedjor mer regionalt och påverkat sysselsättning på många platser. Eftersom 30 % av den svenska exporten består av insatsvaror från andra länder- bland annat från USA och Kina- så påverkas självklart den svenska handeln av den eskalering av tullar och handelshinder som länderna sysslar med.

I ljuset av handelskriget, samt de snedvridningar som Kinas ekonomi bidrar till i världsekonomin, har en del europeiska aktörer börjat efterfråga flera handelsbegränsande och protektionistiska åtgärder också i EU. Det handlar om förslag som att utländska företag ska betala en tillträdesavgift för att verka på EUs inre marknad, en politisering av konkurrensrätten för att bygga upp europeiska jättebolag som inte behöver följa regler för statsstöd, och att belägga importerade varor med koldioxidtull. Dessa steg vore att gå ifrån den modell som gjort EU så framgångsrik hittills; öppna ekonomier som välkomnar såväl handel och investeringar från andra länder. En sådan utveckling vore särskilt negativt för Sverige vars välstånd i mycket stor utsträckning byggs med hjälp av såväl import som export.

Policyförslag

Centerpartiet ska stödja EU Kommissionens arbete med att bättre applicera EU-regler på utländska företag som verkar på EUs marknad, genom tydligare regler för marknads kontroll som möjliggör att olagliga, upphovsrättsvidriga och farliga produkter inte når EUs marknad.

Centerpartiet ska arbeta för att **Renew Europe** i Europaparlamentet ska stå upp för öppna ekonomier och marknader i de kommande diskussionerna och förhandlingarna om EUs nya konkurrensrätt och industripolitik. Det faktum att andra länder väljer att vända sig inåt och använda handelsstörande instrument är inte en anledning för oss att göra detsamma.

Centerpartiet ska stödja de krafter i EU som fortsätter verka för förbättrade transatlantiska relationer och bidra på de nivåer vi kan till fortsatta kontakter mellan Sverige, EU och USA, för att i förlängningen främja fortsatta förhandlingar för ett frihandelsavtal mellan EU och USA.

Centerpartiet ska driva på för att EUs handelspolitik och utrikespolitik i större utsträckning integreras och kompletterar varandra, för att bättre kunna sprida europeiska värderingar och normer i världen.

Centerpartiet ska aktivt bidra till att en svensk mekanism för granskning av utländska direktinvesteringar kommer på plats. Dessutom ska Centerpartiet verka för en än mer harmoniserad granskning av utländska investeringar på EU-nivå.

Värdebaserad handel för global utveckling

Länge behandlades utvecklingspolitik och handelspolitik som helt separata från varandra, med egna regelverk, institutioner och politiska arenor. Men sedan tidigt 2000-tal har en mängd frågor som tidigare hanterats inom ramen för utvecklingsfrågor (miljö, klimat, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor etc.) börjat dyka upp i handelspolitiken och refereras till i handelsavtal. Den globala utvecklingen mot mer hållbara ekonomiska system har ytterligare kopplat samman dessa, och efter antagandet av de globala hållbarhetsmålen (SDGs) har 'hållbar handel' eller 'handel och hållbarhet' blivit det europeiska sättet att ta ett helhetsgrepp kring dessa frågor. Det långsiktiga målet måste också vara att biståndet inte längre ska behövas, att länder kan klara sig själva utan bistånd. Då kan handel vara ett viktigt verktyg som bidrar till att länder utvecklas.

Förutom handelsavtal, har EU en rad ekonomiska partnerskap med utvecklingsländer. De minst utvecklade länderna har dessutom tullfri tillgång till EUs marknad för alla varor utom vapen (*Anything but Arms Agreement*, EBA). Rikare länder som Nigeria och Kenya handlar också med EU med vissa tullåttnader, dock inte för jordbruksprodukter. Nyligen aviserade EU Kommissionen ett särskilt initiativ för att stärka relationerna mellan EU och Afrika genom att stimulera privata investeringar. Den långsiktiga visionen är att skapa ett frihandelsområde mellan EU och nyligen instiftade afrikanska Continental Free Trade Area (AfCETA) som omfattar 44 afrikanska länder. Det finns anledning för EU att ge samma preferenser till hela den Afrikanska kontinenten vad gäller tullfrihet och ursprungsregler, inte minst för att främja integrationen mellan de afrikanska länderna, något som är ett uttalat mål för EUs biståndspolitik.

Handel handlar förutom utbyte av varor och tjänster också i allt större utsträckning om att exportera standarder och sprida normer, vilket varit en bidragande faktor till EUs ansträngningar att bedriva vad man kallar 'värdebaserad handel'. Tillsammans med USA och Kanada, har EU varit pådrivande för en agenda för hållbar handel, som EU Kommissionen definierar som *handel som säkerställer att ekonomisk utveckling går hand i hand med social rättvisa, respekt för mänskliga rättigheter, höga standarder för arbetsvillkor och höga miljöstandarder*. Det är ett sätt att både skapa en fördel för europeiska företag som redan arbetar utifrån höga europeiska standarder att bibehålla sin konkurrensfördel när handelsavtal sluts med andra länder där samma höga standarder kanske tidigare inte funnits, och ett sätt att bidra till en hållbar utveckling och handel globalt.

Europaparlamentet antog 2010 en resolution om mänskliga rättigheter, sociala och miljömässiga standarder i internationella handelsavtal. Det har haft stor påverkan på hur EU därefter arbetat in dessa politikområden i handelsavtal. Det första handelsavtalet att på allvar inkludera hållbarhet genom ett särskilt kapitel blev EU-Syd Korea (2011), vars hållbarhetskapitel innehåller åtaganden om såväl miljö som arbetsrätt.

Handel & klimat

Det finns idag inget globalt ramverk för hur olika klimatregler och handelsregler förhåller sig till varandra, eller hur de skulle kunna främja varandra. Det finns

skrivningar i WTOs regelverk om vikten att ta hänsyn till miljö, naturresurser och djur- och plantliv. Likaså stipulerar UNFCCC att parterna ska inkludera handelsaspekter i de aktiviteter de åtar sig för att hantera klimatförändringar. Men dessa två ramverk kommer allt oftare i kontakt med varandra, och målkonflikter kan uppstå. Klimat och miljöregler påverkar handelsmöjligheter, och handelsregler påverkar möjligheten att implementera effektiva klimatregler.

Att avskaffa tullar för klimatvänliga produkter kan vara ett sätt att använda handelspolitik för att stimulera klimat och miljömål. Men hittills har det gått mycket trögt att förhandla fram sådana avtal. Detta var en av anledningarna till att en grupp WTO-länder startade förhandlingar, 2014, om ett plurilateralt avtal för miljövänliga produkter (Environmental Goods Agreement, EGA). Men utvecklingsländer har varit tveksamma till att delta i förhandlingarna. De har oroat sig för att de mest utvecklade länderna kommer dra mest nytta av liberalisering av miljövänlig teknik. De länder som vill gå före och sluta denna typ av avtal måste kunna visa att omställningen till mer hållbar produktion och konsumtion genom globala handelsflöden tvärtom kan vara fördelaktiga också för utvecklingsländer. Förhandlingarna om EGA stötte på patrull redan när man skulle komma överens om hur man definierar vad en miljö och klimatvänlig produkt är. En tydligare EU-integrerad syn på utrikes-, utvecklings-, handelspolitik skulle troligtvis kunna bidra till att knutar löses upp.

EU har idag som policy att inte ingå något handelsavtal med länder som inte skrivit på Parisavtalet. Parisavtalet, inklusive ländernas egna mål, kan fungera som en hävstång mellan EU och andra länder när handelsavtal sluts. Detta inte minst eftersom att när EU sluter avtal med mindre utvecklade länder åtar man sig ofta en hel del kapacitetsuppbyggnad i partnerlandet vad gäller uppföljning och implementering av exempelvis klimatmål. I det nyligen förhandlade avtalet mellan EU och Vietnam står t.ex. att parterna ska dela information och erfarenheter vad gäller design och implementering av koldioxidskatt, samt att de ska samverka för att motverka olaglig skogsavverkning.

Trots att EU ligger i framkant vad gäller att inkludera klimat och miljö i sina handelsavtal, så möter man en del kritik om att hållbarhetskapiteln - den del i handelsavtal där dessa delar regleras - inte är juridiskt bindande på samma sätt som de rent handelstekniska delarna. I de senaste handelsavtalen (CETA, Vietnam) finns en tvistlösningsmekanism kopplad till hållbarhetsparagraferna. Steg ett om ett land

tycker motparten inte följer åtaganden är att konsultera mellan parterna. Om lösning inte hittas kallas en expertpanel in, vars roll är att hitta en lösning som är godtagbar för båda parter. Det är alltså ingen traditionell tvistlösning, eftersom panelen inte dömer ut något straff för avtalsbrott. EU har, i motsats till USA, hittills inte velat koppla sanktioner till åtaganden i hållbarhetskapitlen. Vissa spekulerar att detta bottnar i rädsla att själva dras inför en panel på grund av åtaganden vi inte lever upp till. Här finns utrymme för att förbättra uppföljning och säkerställa att de löften länderna ställer ut också följs. Det är också en fråga om frihandelns fortsatta legitimitet och människors acceptans.

Policyförslag

Centerpartiet ska verka för att göra hållbarhetskapitlen i nya handelsavtal bindande genom att (1) Sätta krav på internationella konventioner som måste ratificeras av motparten *innan* handelsavtalet kan träda i kraft, samt (2) skriva in möjlighet att suspendera ett avtal om en motpart bryter mot hållbarhetskapitlens åtaganden.

Centerpartiet ska arbeta för att få till handelsavtal mellan intresserade länder inom WTO för klimatvänliga produkter och tjänster och att avtalet så småningom kan utvidgas till att gälla alla WTO-länder.

Centerpartiet ska arbeta för att EU tilldelar alla afrikanska länder samma preferenser gällande ursprungsregler och tullfrihet, inklusive på jordbruksprodukter, och driva på för att EU börjar förhandla om ett ekonomiskt partnerskap med AfCFTA

Digital handel - behov av globala normer

Alla siffror pekar på att vad som är viktigt för att hålla tillväxttakten globalt är digitalisering av ekonomin, vilket för EUs del betyder liberalisering av såväl den digitala dimensionen av den inre marknaden och tjänstesektorn, men man behöver också bli bättre på att bereda dessa frågor plats i handelsavtal med omvärlden. När varor och tjänster blir allt mer sammankopplade, så får fragmenteringen av marknader förödande resultat för europeiska företags konkurrenskraft.

Inom i stort sett alla branscher pågår en digitalisering och det påverkar värdekedjor, produktion och affärsmodeller. Även små företag kan plötsligt nå kunder över hela världen både snabbt, enkelt och billigt. Men de regler som styr den globala handeln idag reflekterar inte denna verklighet. Tvärtom reser länder över hela

världen allt fler hinder för marknadstillträde och skapar ojämlika konkurrensfördelar för sina egna företag; detta kallas ofta för digital protektionism.

EU som gått i bräschen för persondataskydd genom exempelvis dataskyddsförordningen (GDPR), har mycket att vinna på att också ta ledarrollen när det kommer till digitalisering internationellt. Det behövs en sammanhållen strategi för digital handel, som förenklar för små och medelstora företag, liksom för konsumenter, att köpa, sälja och betala online genom att undanröja onödiga hinder. En sådan strategi bör också ha som syfte att skydda människors grundläggande rättigheter, samt innehålla idéer på hur våra europeiska företag får tillgång till andra länders marknader på lika villkor.

Den inkommande EU Kommissionen har höga ambitioner för den digitala ekonomin inom EU. Man planerar ytterligare reglering av digitala plattformar, översyn av ansvarsfördelning i det digitala ekosystemet, och etiska regler för artificiell intelligens. Det är mycket viktigt att en strategi för digital handel koordineras nära med de strategier och regler som gäller för EUs digitala inre marknad. Med rätt ansats och resurser kan EU vara drivande i att skapa globala normer inom digital handel.

Det finns stora möjligheter för EU att använda frihandelsavtal för att sätta regler för gränsöverskridande dataflöden, som överensstämmer med EU:s bestämmelser för dataskydd. Det vore ett välbehövligt instrument för att bekämpa diskriminerande och protektionistiska åtgärder mot våra företag i andra länder och säkerställa att europeiska företag verkar i en rättvis och förutsägbar miljö.

Policyförslag

Centerpartiet ska arbeta för att EU antar en sammanhållen strategi för digital handel.

Centerpartiet ska arbeta för att få EU-kommissionen att i sina handelsavtal med tredje land alltid inkludera fria dataflöden som kan användas för att förhindra digital protektionism.

Centerpartiet ska motverka att pågående diskussioner och förslag om europeisk digital och teknologisk suveränitet leder till ett fragmenterat internet. Utan ett öppet internet finns det ingen verklig digital inre marknad, och inte heller någon digital handel.

Källor

Consumer benefits from EU trade liberalisation: How much did we save since the Uruguay Round? http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/february/tradoc_156619.pdf

Trade and jobs http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/trade-and-jobs/?fbclid=IwAR3R2rSKAXLD1ujas8NNpEI-ufEQLr2upTw_XtBi86sC021ONDbS8g4W5vGs#sweden

How important are EU exports for jobs in the EU? http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/november/tradoc_157517.pdf?fbclid=IwAR3u2Fe_u4TyUGfr4bSB2UbU8gOPBOjQQQxaG1Trz9OWmPmo0xNTGHxU3c

ECIPE De ekonomiska vinsterna av globalisering för företag och konsumenter <https://ecipe.org/publications/de-ekonomiska-vinsterna-av-globalisering-for-foretag-och-konsumenter/>

Kommerskollegium: No transfer, no trade https://www.kommers.se/Documents/dokumentarkiv/publikationer/2014/No_Transfer_No_Trade_webb.pdf

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/trade-in-services-agreement-a-way-out-of-the-trade-war/>

Climate change and trade agreements: friends or foes?

<https://pages.eiu.com/March-19-ICC-Public-Policy-webinar-USEMEA-MKT.html>

Sustainability provisions in RTAs: Options for multilateralization

<https://www.ictsd.org/opinion/sustainability-provisions-in-rtas-options-for-multilateralisation>

Environmental Goods Agreement (state of play)

[http://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-balanced-and-progressive-trade-policy-to-harness-globalisation/file-environmental-goods-agreement-\(ega\)](http://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-balanced-and-progressive-trade-policy-to-harness-globalisation/file-environmental-goods-agreement-(ega))

Africa-EU international trade in goods statistics (China) [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Africa-EU - international trade in goods statistics#Africa.E2.80.99s main trade in goods partner is China](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Africa-EU_-_international_trade_in_goods_statistics#Africa.E2.80.99s_main_trade_in_goods_partner_is_China)

(AU) Continental Free Trade Area <https://au.int/en/ti/cfta/about>

Kinas globala investeringar- ekonomiskt verktyg för politiskt inflytande?

<https://frivarld.se/wp-content/uploads/2018/09/Kinas-globala-investeringar.pdf>

Risks to the EU from US-China Trade Agreement <https://ecipe.org/blog/risks-eu-us-china-trade-agreement/>

The growing abuse of the national security rationale <https://www.cato.org/publications/policy-analysis/closing-pandoras-box-growing-abuse-national-security-rationale>